

WOPN-OOP.6401.4.6.2014.EK

Przedstawiciele jednostek Samorządu terytorialnego

Szanowni Państwo

Uprzejmie informuję, że Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie podjął decyzję dotyczącą wstrzymania zbioru ślimaka winniczka (*Helix pomatia*) na terenie województwa warmińsko – mazurskiego w roku 2014. Przyczyną tej decyzji jest spadek liczebności populacji tego gatunku na terenie województwa oraz wzrost udziału osobników o małych rozmiarach muszli.

Decyzja została podjęta po analizie sprawozdań składanych przez podmioty prowadzące pozyskanie ślimaka winniczka w 2012 i 2013 r., po zasięgnięciu opinii Pani prof. dr hab. inż. Alicji Boroń z Katedry Zoologii Wydziału Biologii i Biotechnologii Uniwersytetu Warmińsko – Mazurskiego oraz członków Prezydium Regionalnej Rady Ochrony Przyrody w Olsztynie.

Monitoring liczebności ślimaka winniczka w województwie warmińsko – mazurskim wykonany w latach 2005 – 2006 przez Uniwersytet Warmińsko – Mazurski wskazywał za zasadne wprowadzanie co kilka lat, 2 – 3 letnich przerw w pozyskaniu ślimaka, w celu odbudowania się jego populacji. Gatunek ten uzyskuje dojrzałość płciową w wieku 3 lat i w tym czasie osiąga wielkość ok. 3 cm średnicy muszli, czyli wielkość dopuszczającą do pozyskania. Ostatnie 2 lata ze względu na przedłużającą się zimą, chłodne wiosny i suszę w maju nie sprzyjały rozrodowi tego mięczaka. Skumulowany efekt niekorzystnych warunków pogodowych w okresie rozrodu oraz pozyskania osobników dojrzałych tj. o średnicy muszli powyżej 3 cm, spowodowały spadek liczebności ślimaka i wzrost udziału w populacji osobników „niewymiarowych” – czyli o średnicy muszli poniżej 3 cm. Zachodzące zmiany w populacji winniczka znalazły swoje odzwierciedlenie w jego pozyskaniu w 2013 r. i w informacjach zawartych w nadesłanych sprawozdaniach. Według sprawozdań prawie 20% (około 1/5) podmiotów uprawnionych do zbioru wskazało wyraźnie na spadek liczebności ślimaka winniczka oraz duży udział osobników niewymiarowych (poniżej 3 cm średnicy). W 2013 r. wiele podmiotów, ze względu na małą liczebność winniczka i niewielkie rozmiary muszli jego osobników, zrezygnowało całkowicie ze zbioru. Niektórzy wnioskodawcy wskazali wprost na konieczność wstrzymania pozyskiwania ślimaka winniczka na terenie naszego województwa.

Decyzja o zaprzestaniu zbioru tego gatunku w województwie warmińsko – mazurskim w 2014 r. ma na celu wzmocnienie populacji winniczka, umożliwienie przystąpienia do rozrodu osobnikom dojrzałym i zapobiegnięciu pozyskania osobników o muszlach w górnej granicy wymiaru ochronnego, które jeszcze nie miały możliwości rozrodu. Dalsze zezwolenie na pozyskanie doprowadziłoby do jeszcze większego spadku liczebności tego gatunku i wzrostu udziału osobników o małych średnicach muszli. Spowodowałoby to karłowacenie populacji. Jest to decyzja trudna. Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Olsztynie zdaje sobie sprawę z tego, że w naszym województwie pozyskanie winniczka jest istotnym źródłem utrzymania dla wielu osób. Jednak proszę o przyjęcie tej decyzji ze zrozumieniem. Rezygnacja z pozyskania winniczka w 2014 r. wynika z troski o stan populacji tego gatunku i o utrzymanie jej na stabilnym poziomie, umożliwiającym zbiór w przyszłości.

Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Olsztynie planuje zlecić wykonanie monitoringu populacji ślimaka winniczka. Monitoring wskaże, w jaki sposób w przyszłości należy gospodarować populacją tego gatunku.

Jednocześnie, mając na względzie art. 9 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), informuję, że ślimak winniczek objęty został częściową ochroną gatunkową na podstawie § 1 ust. 1 lit. b oraz § 3 rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 października 2011 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. z 2011 r. Nr 237 poz. 1419). Dodatkowo gatunek ten może być pozyskiwany na podstawie § 1 ust. 1 lit. c oraz § 4 ww. rozporządzenia. Dopuszcza się pozyskanie osobników o średnicy muszli większej niż 30 mm przez 30 dni łącznie w danym roku, w okresie od 20 kwietnia do 31 maja. Jednakże w stosunku do tego gatunku obowiązują określone przepisami prawa zakazy określone w art. 52 ust. 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2013 r. poz. 627, ze zm.) oraz w § 7 ww. rozporządzenia.

Wykonywanie czynności zabronionych jest możliwe jedynie po uzyskaniu zezwolenia właściwego regionalnego dyrektora ochrony środowiska, na podstawie art. 56 ustawy o ochronie przyrody. Wskazać przy tym należy, że zgodnie z art. 131 pkt 14 ustawy o ochronie przyrody, kto bez zezwolenia lub wbrew jego warunkom narusza zakazy z stosunku do gatunków objętych ochroną, podlega karze aresztu lub grzywny.

Mając na względzie dobro społeczeństwa i ochronę populacji ślimaka winniczka proszę o rozpowszechnienie powyższych informacji wśród mieszkańców.

Otrzymują:

1. Wszystkie jednostki samorządu terytorialnego – poczta elektroniczna
2. a/a

Z up. REGIONALNEGO DYREKTORA
OCHRONY ŚRODOWISKA
w Olsztynie

Maria Mellin
Regionalny Konserwator Przyrody